

Kari Kvartsitt

Jeg har reist ganske langt! Helt fra øvre Telemark; der var jeg en gang en fin og hvit sandstrand. Så vidt jeg husker, da. Det står litt dårlig til med hukommelsen, forstår du, jeg er jo mer enn en milliard år gammel.

Jeg har opplevd mye av det samme som Gerda Gneis. På vår urolige jord har jeg også en gang vært nede i en svært fjellkjede. Det er travle tider her på jorda, nemlig, det er jo jammen meg en ny fjellkjede på gang hvert 500 millioner år. Og jeg som var så fin sand ble presset sammen, de små sandkorna mine ble sveiset sammen og så ble jeg fine, hvite Kari Kvartsitt.

Men jeg er ikke bare pen, jeg er nyttig også. Uten meg hadde ikke du hatt PC eller mobiltelefon, og ikke hadde du hatt solcellepanel på hytta di heller. Du hører kanskje av navnet mitt at jeg består av kvarts? Og det er et nyttig og viktig mineral som ble tatt ut av fjellet i Kragerø i mange år. Selv kommer jeg fra Gaustatoppen og har reist av gårde med isbreene, men det er en annen historie.

Kvartsitt er en såkalt metamorf bergart, dannet ved omvandling av sandstein. Den opprinnelige sanden har vært rik på mineralet kvarts, og det er også kvarts som er hovedmineralet i kvartsitten. Under omvandlingen er det felt ut kvartssement mellom sandkorna, og derfor blir kvartsitten en ganske massiv bergart. Kvartsitt kan også felles ut på sprekker i bergrunnen. Ved gitte forhold kan varmt vann med oppløste stoffer sirkulere i slike sprekkesystemer, og kvarts felles ut. Mange av Norges malmårer er dannet på denne måten, man kan finne kobber, sølv og jern sammen med kvartsitten i sprekkenene.